

byrden lægges ikke paa ham, men man forlanger af Jernbaneselskaberne, at de skal positivt bevise ikke blot, at de har overholdt de Reglementer, som er gældende for dem, men ogsaa, at de har optraadt i enhver Henseende fornuftigt og forsigtigt, og man giver dem end ikke den Vejledning at sige, hvad der i det givne Tilfælde har været ufornuftigt og uforsigtigt. Jeg mener, at man paa dette Omraade kræver alt for meget af Jernbaneselskaberne; den ubetingede Bevisbyrde, som saaledes lægges paa dem, er efter min Mening uretfærdig; naar det ikke samtidig nærmere præciseres, hvad der skal forstaaes ved „den Agtpaagivenhed og Omhu, som Jernbanedrift udkræver“. Jeg tillader mig endnu en Gang paa det indstændigste at henstille til dette høje Ting, om denne Sag dog alligevel ikke fortjener en nøjere Overvejelse, og om man ikke kunde bestræbe sig for at finde Udtryk, som i mindre Grad udleverede disse for os alle saa overordentlig vigtige Virksomheder til en saa stor Vilkaarlighed som den, den nu gældende Lov efter min Mening rummer.

Godskesen: I Betragtning af den fremrykkede Tid skal jeg indskrænke mig til et Par enkelte Bemærkninger til den højtærede Minister.

Den højtærede Minister mente, at den Opfattelse, at Jernbanedrift er en farlig Virksomhed, egentlig ikke bundede i Erfaring, men var en Levning af den Panik, som opstod, da man indførte Jernbanedrift. Overfor denne Betragtning skal jeg henvise til, hvad jeg allerede nævnte i mit første Foredrag, at man overalt i Europa er begyndt med at paalægge Jernbanedriften Ansvar for Tilfælde, hvor der foreligger Skyld, medens man først efterhaanden under Paavirkning af Retslivets Krav og Interesser er naaet frem til den Opfattelse, at Jernbanedriften ogsaa bør bære Ansvaret, hvor der ikke kan paavises Skyld. Det synes klart og tydeligt at vise, at her ikke er Tale om Levning af en Panik, men netop om Fruften af en Erfaring, man har gjort.

Saa fremsatte den højtærede Minister atter nogle Ord om Forsikrings-synspunktet. Saa vidt jeg forstod ham, var det hans Tanke, at hvis Forsikringspræmien gaar i Vejret i Anledning af, at en Jernbane er blevet anlagt i Nærheden af en Ejendom, var det rimeligt, at Jernbaneselskabet bar Forhøjelsen af Præmien, og at det ogsaa i Almindelighed kommer til at gøre det gennem Ulempeerstatning. Ja, naar Jernbaneselskabet kommer til at bære Præmien,

er Spørgsmaalet naturligvis for saa vidt løst. Jeg synes rigtignok, at det Forhold, at Jernbaneselskabet selv finder at burde bære Præmien, kun kan forklares derved, at det er Jernbaneselskabet, som er nærmest til at bære Risikoen.

Hey: Den højtærede Minister endte med at sige, at denne Sag sikkert fortjente nærmere Overvejelse. Det gør den nok, men jeg tør alligevel sige, at den neppe er praktisk moden til at gennemføres. Jeg kommer tilbage til den manglende Statistik. Nu har vi haft Jernbaner saa længe, at der kan udarbejdes en Statistik for endogsaa et halvt Hundrede Aar. Først naar den foreligger, først naar Risikoens Omfang, udtrykt i Assurancepræmien, ad den Vej kan komme frem, ved man, hvad det drejer sig om, og saa vil det sikkert vise sig, at Jernbaneselskaberne i uhyre Grad overdriver den Fare, om hvilken man intet bestemt ved ud over den Frygt, som er kommet til Orde derfra. Jeg tror ikke, at Sagen er moden til Gennemførelse.

Jørgen Berthelsen: De sidste Udtalelser af det ærede 5te Medlem for 6te Kreds (Hey) vil altsaa, lidt frit oversat, sige, at dette Lovforslag neppe bliver gennemført i denne Samling, og at det vedblivende skal være saaledes — det har jo været den røde Traad i de 3 Herrers Foredrag i Dag —, at Jernbaneselskaberne har Erstatningspligt, uanset om de har forårsaget de Brande, som opstaar. Det er Resultatet af Forhandlingerne i Dag.

Hey: Selvfølgelig ønsker jeg ikke, at dette Lovforslag gaar igennem i Øjeblikket. Naar det ærede 5te kongevalgte Medlem (Jørgen Berthelsen) før sagde, at han ikke kunde se den Enighed, som jeg havde sagt var til Stede mellem det ærede 8de Medlem for 2den Kreds (Godskesen) og det ærede 3die Medlem for 10de Kreds (Ejsing), vil jeg dertil bemærke, at det var kun i Præmisserne, vi var uenige, i Konklusionen var vi sikkert enige, derom er der ingen Tvivl. Ønsker det ærede Medlem at udtrykke det saaledes, at der intet bliver af dette Lovforslag i denne Samling, skal jeg blot sige, at jeg ser gerne, det gaar saaledes, thi Sagen er ikke moden.

Ministeren for offentlige Arbejder (Hassing Jørgensen): Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem, der talte sidst, (Hey), at naar det er hans Mening, at det, som det drejer sig om, er noget saa ubetydeligt,